

Libuše KAŠPAROVÁ

LS Kašpárek Sokola pražského

* 1940

Nominace: Česká obec sokolská

Strakaté divadlo 1975, loutky z představení "Beránci a ospalý čert"

Strakaté divadlo 1977, představení "Budulíněk třetí"

2015 - po vánočním představení na Hradčanech - soubor Kašpárek Sokola pražského

2018 - 3. cesta do Curychu, pohádka "Zlaté srdce", hráno na scéně rodinného divadla k oslavě 100. výročí vzniku republiky - soubor Kašpárek Sokola pražského

80. léta - Strakaté divadlo pod vedením Vladimíra Anděla

2016 - Letní loutkohraní v Krchlebech - soubor Kašpárek Sokola pražského

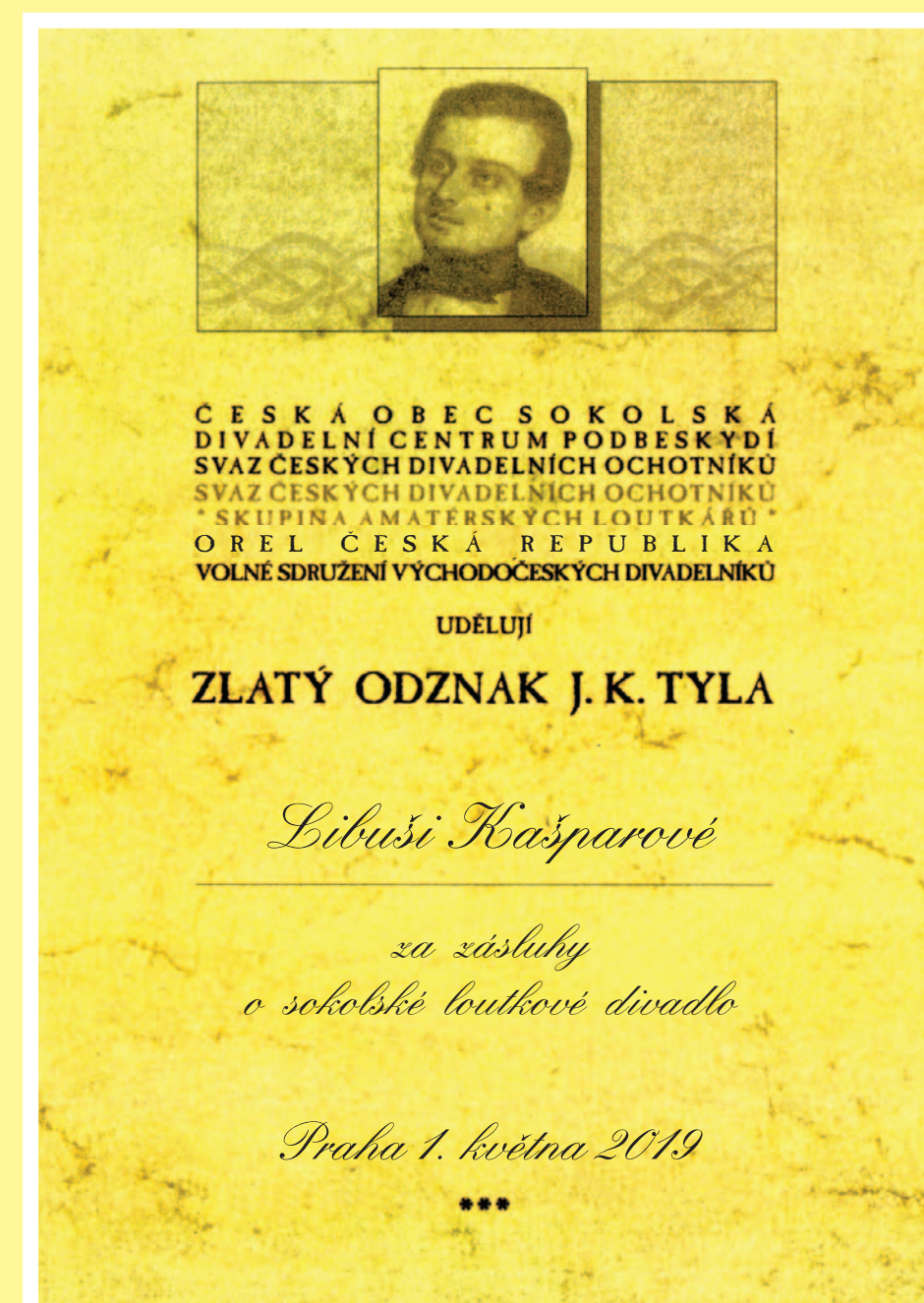

2019 - maňáskové představení "Sněhulák Pajdulák" - soubor Kašpárek Sokola pražského

2014, září - první cesta do Švýcarska na pozvání curyšského sokola, soubor Kašpárek Sokola pražského hrál v Curychu a Bernu

Libuše Kašparová se věnuje loutkářskému oboru od svého nástupu do povolání učitelky mateřské školy v roce 1957. Tehdy měla za sebou čtyřleté studium na Střední pedagogické škole pro vzdělání učitelů mateřských škol a před sebou řadu odborných loutkářských kursů. V celé své pedagogické praxi zastávala vždy funkce spojené s loutkářskou činností. Od roku 1957 do roku 1965 byla členkou loutkového divadla v Rakovniku (dnes divadlo „Před branou“). Osm let patřila do skupiny recitátorů tohoto marionetového souboru. V rámci OPS (obvodního – okresního pedagogického střediska) byla již od roku 1960 metodičkou pro práci s loutkou, v PÚP (Pedagogický ústav Praha) metodičkou literární výchovy a divadla, v hospitacích a seminářích seznamovala učitelky mateřských škol s využitím loutek a dramatické výchovy při práci s dětmi. Absolvovala dálkový kurs pro práci s loutkou v Praze pod vedením Marty Smutné (1961-1962) a dálkové studium loutkářství na AMU – DF (1972-1974). Od roku 1972 se pravidelně zúčastňovala loutkářské přehlídky v Chrudimi. Roku 1974 se stala členkou SAL (Skupina amatérských loutkářů). V téže roce začala pracovat pod vedením loutkáře Vladimíra Anděla v loutkovém divadle OKS Praha-západ, které působilo pod názvem „Strakaté divadlo“ (zde byla loutkoherečkou až do roku 1992). V roce 1976 vystupovala v 1. ročníku individuálních výstupů v Chrudimi s představením Sněhulák Pajdulák. V roce 1977 vyučovala ve vedlejší pracovní poměru na SPgŠ Praha praktikum maňáskového divadla. Dál se vzdělávala v kursu pro obvodní lektorky výtvarné, literární výchovy a divadla (1984-1985) a v kursu specializovaného studia v PÚP – dramatická výchova (1985-1987). Ve všech výchovných složkách často a ráda využívala různých druhů loutek. Členkou v SAL byla až do roku 1989. Do loutkového divadla Sokola pražského ji pozvala Dagmar Evaldová, která tehdy sama obětavě vedla loutkový soubor. Libuše Kašparová od ní převzala práci principálky v roce 2013. Divadelní sezóny souboru „Kašpárek Sokola pražského“ trvají od září do června, každý měsíc se pravidelně hrají až tři představení pro menší školáky, děti z mateřských škol. Pod vedením sestry Kašparové se soubor pravidelně zúčastňuje loutkářských přehlídek v Praze a v Přerově, rovněž zájezdových vystoupení na různých místech republiky i v zahraničí (Slovinsko a třikrát Švýcarsko). Vystoupil při všesokolských sletech v Divadle Kampa, při různých příležitostech v Tyršově domě, při akademích, jednou soubor vystupoval též v divadle Na zábradlí. Nezapomenutelná jsou jeho předvánoční představení na Hradčanech. V sezóně odehraje obvykle tři desítky, někdy i více představení. Hraje jak tradiční marionetová představení, tak maňáskové divadlo. Libuše Kašparová zastává od roku 2013 úlohu vedoucí souboru, dramaturgyně, režisérky, vodí loutky, recituje, spolupracuje s dalšími oblastmi divadla také na scénografii. Po odchodu do důchodu vedla od roku 1997 do roku 2001 dramatický kroužek v Ekologickém centru Praha – Toulcův Dvůr. Členkou Sokola byla od roku 1945 do roku 1948. Od roku 2009 je členkou Sokola pražského. Loni oslovila divadlo „Kašpárek Sokola pražského“ Česká televize. V červnu 2018 natáčela část představení do sletového zpravodajství.

Marie KELLEROVÁ

LD T. J. Sokol Uherské Hradiště

* 1935

Nominace: Česká obec sokolská

2015 - předání Stříbrné medaile České obce sokolské

Marie Kellerová při té nejzáslušnější práci, výchově dětí

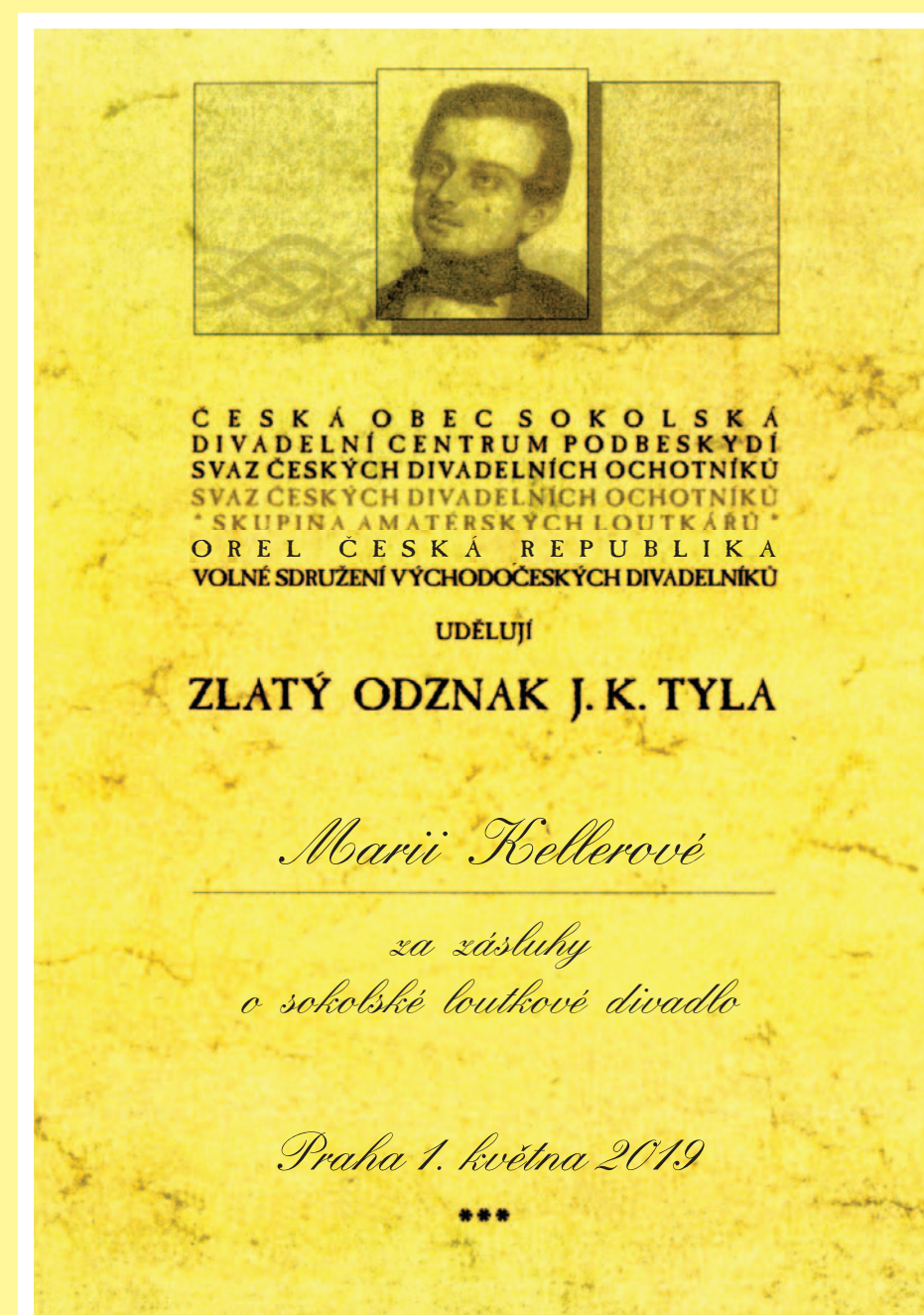

2015 - dospělý uherskohradištský loutkový soubor, oslava kulatých narozenin Marie Kellerové

Marie Kellerová s Kašpárkem

Marie Kellerová je členkou Sokola od roku 1945. Od dětství se věnovala loutkovému oboru jako členka Sokola i jako absolventka Vysoké školy pedagogické a učitelka základní školy, kde se svými žáky hrála loutkové divadlo a účastnila se soutěží. Několik let vyučovala také na Literárně-dramatickém oboru ZUŠ v Uherském Hradišti. Na prahu šedesátých let se zasloužila o obnovu tradice loutkového divadla v Uherském Hradišti (1961) a sama pak začala loutkové divadlo organizovat (1969). Vědomě tím navázala na činnost původního sokolského loutkového souboru, hrajícího v Uherském Hradišti s přestávkami od roku 1903. V novém souboru zastávala všechny potřebné funkce – vedení loutek, recitaci, jako inspicientka, scénografka a režisérka, při úpravě her, výrobě loutek i kulis, zvukové a světelné technice. V rozhodujícím období soubor vedla. Když v době normalizace nemohlo loutkové divadlo v Uherském Hradišti dál samostatně existovat, pomohla vytvářet jiné příležitosti ke hraní a od roku 1977 pracovala i s dospělými herci. V roce 1979 prosadila pro loutkové divadlo obnovení názvu „Kašpárek“, znovu organizovala představení v sokolovně i ve sportovní hale a nevzdala se ani po novém omezení loutkářské činnosti v 80. letech, kdy bylo možno pořádat pouze vánoční představení. V roce 1996 se spoluzasloužila o vybudování nové loutkové scény a po živelní zkáze zázemí loutkového divadla při povodni v roce 1997 napomohla další obnově dokončené v roce 1999. V roce 2005 se účastnila výjezdu na celostátní přehlídku v Přerově. V roce 2008 dva soubory mladších a starších loutkářů. V posledních letech jsou to už tři soubory – dva dětské a jeden dospělý, v nichž zastává Marie Kellerová funkci principálky. Hrají se pravidelná nedělní představení pro děti (jednou za 14 dní pro sál o kapacitě 40 diváků) a vždy ve čtvrtek hraje dospělý soubor představení pro mateřské a základní školy. Příležitostně se konají i výjezdní vystoupení, např. ve skanzenu Strážnice apod. Díky Marii Kellerové získalo sokolské loutkové divadlo své pevné místo v nabídce kulturního programu pro děti z Uherského Hradiště a okolí.

Marie VEŽNÍKOVÁ

Maňáskové divadlo Sokolík Vyškov

* 1932

Nominace: Česká obec sokolská

1997 - z kroniky souboru Sokolík

2003 - z kroniky souboru Sokolík

2007 - v zkušební přerovské přehlídce

2007 - příprava výstavy k deseti letům divadla

2008 - pohádka O Nesytovi

2010 - soubor divadla Sokolík

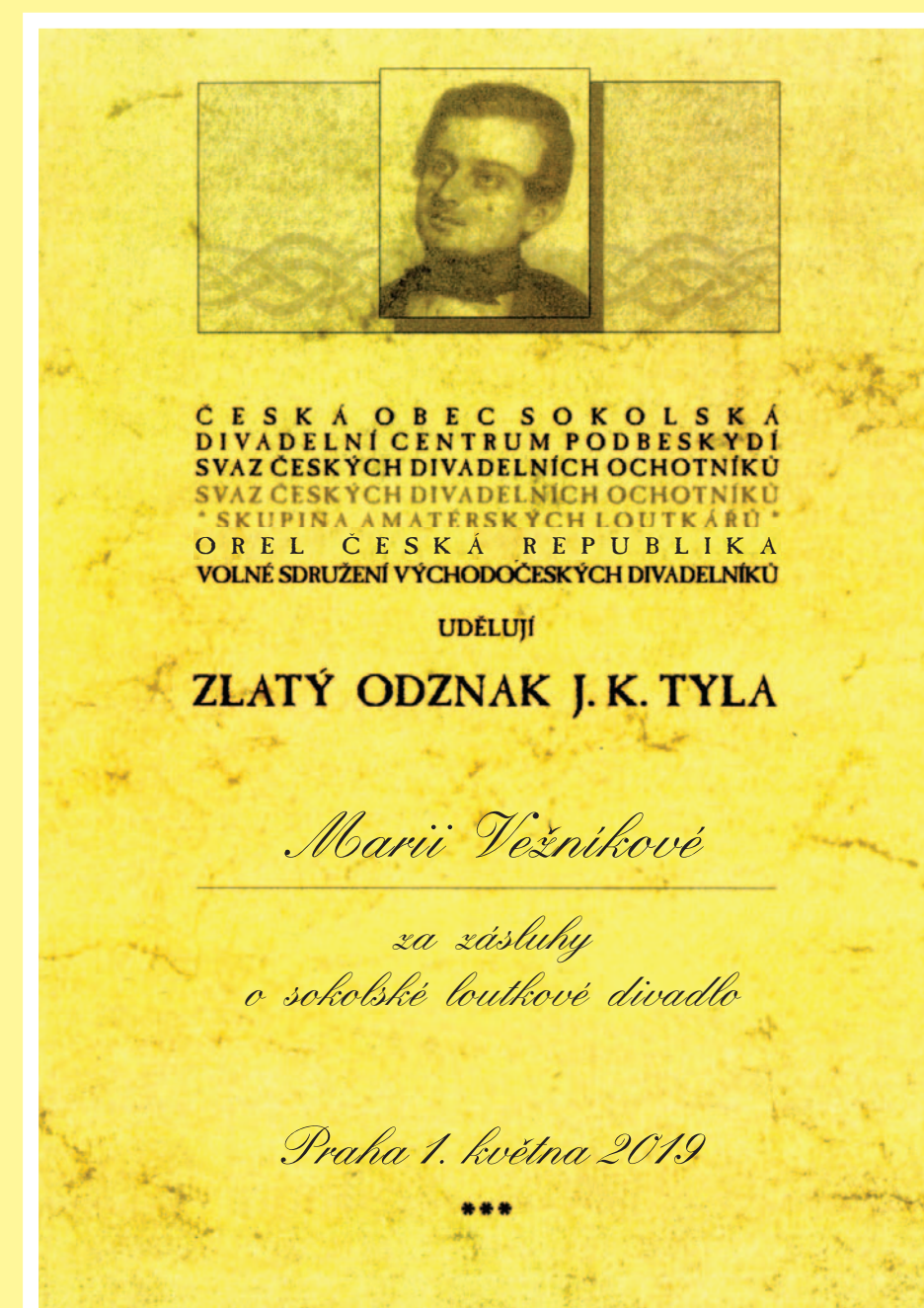

2012 - Marie Vežníková slaví osmdesátiny

Do Sokola vstoupila Marie Vežníková jako šestnáctiletá v roce 1948. S profesní kvalifikací z dvouleté Obchodní školy pak pracovala po celý život v účtárnách ČSAD na různých postech a při zaměstnání vystudovala i ekonomickou školu. V obnoveném Sokole v roce 1989 se stala první náčelnicí T.J. Sokol Vyškov. Roku 1997 s velkým zápallem a úsilím prosadila obnovu kdysi tradičního vyškovského sokolského loutkového divadla. Zorganizovala a vedla první členy. S maňáskovým loutkovým divadélkem nazvaným Sokolík se již dubnu roku 1997 účastnila dílen kulturní komise České obce sokolské na výrobu maňášků, vytvořila vlastní první loutku – Kašpárka – a postupně desítky dalších postavíček lidí a pohádkových bytostí, zvířátek, draků a čertů. V prvních dvou letech se zkoušelo v šatně a hrálo v tělocvičně u hrady. Po nabídce Městského kulturního střediska se jí podařilo v roce 1999 divadélko přemístit z původního provizoria v Sokolském domě do nových prostor. Díky Marii Vežníkové soubor postupně nastudoval 23 pohádek, z toho 15 pro soubor přímo napsal Jan Forejt a hudební doprovod a také 112 písniček k nim složila Miroslava Forejtarová. Marie Vežníková zapojila soubor Sokolík do Sletové loutkářské soutěže, vyhlášené Českou obcí sokolskou, kde a se svým souborem dosáhla v roce 2000 na 1. místo s čapkovskou pohádkou O princezně Solimánské. V letech 2003-2017 se se souborem Sokolík zúčastnila celkem osmi ročníků sokolských přehlídek a čtyř ročníků loutkářských letnic 2004-2010 pořádaných sokolským divadlem Přerovský Kašpárek. V roce 2007 se podílela na výstavě k 10. výročí činnosti souboru v informačním středisku Vyškov.

Obětavé divadelnice, které kolem sebe Marie Vežníková soustředila, nyní hrají v Besedním domě pro děti mateřských a základních škol a klub důchodců. Dnešní šestnáctičlenný soubor se schází pravidelně jedenkrát týdně. Od ledna do května si dál sám vytváří nové maňásky, připravuje kulisy i pozvánky. Celkem bylo vytvořeno 163 maňášků a odehráno 314 představení, které vidělo 13 092 dětí a 2 050 dospělých. Hraje se každé pondělí.

Výběr z pohádek je k vidění na youtube „Divadlo SOKOLÍK“. Marie Vežníková byla nejen zakládající členkou a vedoucí, ale i autorkou návrhu a realizátorkou konstrukce divadélka, používaného dodnes. Během svého sedmnáctiletého působení na vyškovské loutkové scéně zastávala všechny potřebné praktické, výtvarné i umělecké činnosti od výroby rekvizit a maňášků po vedení a hru samu. Přestože jí zdravotní problémy zabránily v této funkci pokračovat, stále se zajímá a podporuje členky souboru v další činnosti.

Jana FABIÁNOVÁ

LS Pimprlata Valašské Meziříčí

* 1943

Nominace: Skupina amatérských loutkářů SČDO

Začátky od roku 1996

Z posledních inscenací

Jana Fabiánová vykonává zásluhou činnost také v práci s dětmi

LD Pimprlata, soudobé foto

Napětí před představením

Veselé chvíle se souborem

2013 - Jana Fabiánová přebírá Cenu starosty města Valašské Meziříčí

Loutkářské činnosti se věnuje od r. 1996, kdy ještě kolegyněmi pí Hadašovou a pí Šustkovou založily loutkářský soubor při TJ Sokol Valašské Meziříčí.

Pro soubor posléze vybrali název Pimprlata a zahájili činnost. Již před Vánocemi v r. 1996 se hrála první pohádka „O pejskoví a kočičce“.

Bylo jich málo, a tak své řady rozšířili o několik větších dětí ze Sokola. Tím vzniklo dětské loutkové divadélko. Mezitím přibývali další členové a zájemci o hraní v divadélku, a protože děti odrůstaly a odcházely, nakonec se dámy rozhodly, že jejich soubor bude pro dospělé. Zpočátku hrál v přenosném divadle, které jim ale časem nevyhovovalo, také neustálé stěhování kulisy a loutek bylo náročné. Tak se členové rozhodli vybudovat divadlo stálé, a to se podařilo v březnu 2002.

Přenosné divadlo používají nyní pouze pokud hrají mimo svou stálou scénu – při akcích města (muzeum, park, zámek), při různých výjezdech apod. Loutková představení jsou v sokolovně v době od října do konce března. Hrají pravidelně koncem měsíce zpočátku jednou, nyní již několik let pro velký zájem diváků hrají představení dvě, a to poslední pátek v měsíci dopoledne a druhý den v sobotu dopoledne stejnou pohádku. Používají tři druhy loutek – maňásky, javajky a marionety.

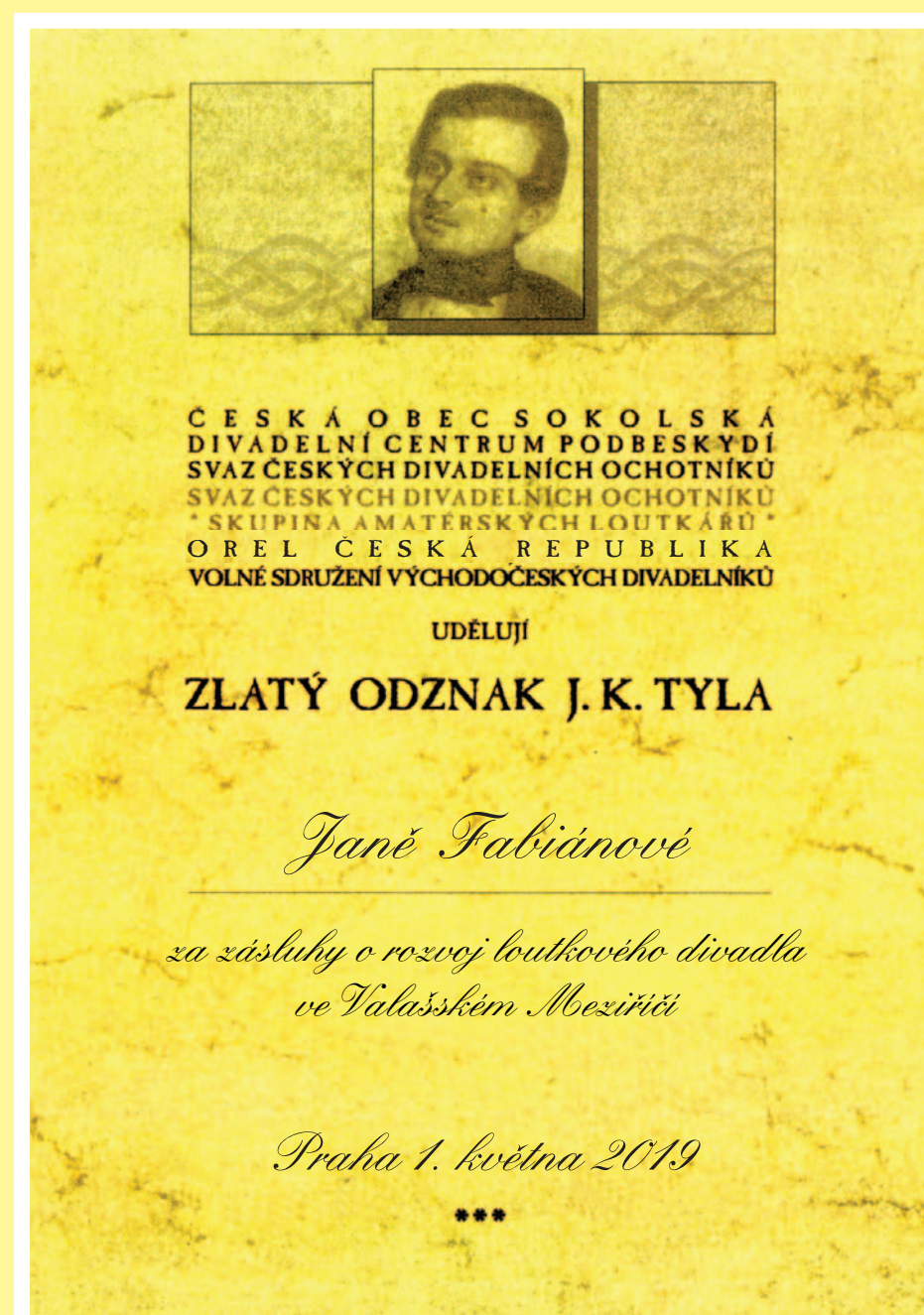
Soubor, jak již bylo uvedeno, je složen jen z dospělých, kterých je celkem šestnáct ve věku od 26 až do 78 roků (z toho je pět mužů), šest členů je v důchodovém věku, ostatní pracující.

Její role v souboru je od principálky (vodění loutek,...) až po uklízečku, když je třeba, ale hlavně se věnuje výtvarné tvorbě – kulisy, loutky, maňásky, javajky, plakáty, rekvizity aj.

Právě výtvarná činnost je to, co ji do divadélka přivedlo, a to přesto, že byla zpočátku k úspěchu loutkového divadla značně skeptická. Nakonec zájem diváků přesvědčil, že i tato činnost má co říci dnešním dětem.

Je absolventkou střední umělecko-průmyslové školy v Brně a celý život pracovala v propagaci. V podstatě také celý život chodí cvičit do sokolovny, nejprve do ZRTV a po obnovení Sokola do něj. V rámci Sokola také absolvovala několik loutkářských školiček – v Hostivaři, v Brně-Jundrově, Dobrušce – a další semináře pořádané při různých loutkářských přehlídkách.

Velkou radostí je to, že se do souboru vrací ty děti, které s ním začínaly. A ty, které hrají i v jiných souborech a nyní už jako dospělí pokračují v naší loutkářské činnosti.

Milada MALÁ

LD Jiskra Praha

*** 1945**

Nominace: Skupina amatérských loutkářů SČDO

Na přehlídce v Přerově 2016

Při oceňování členů LD Jiskra u příležitosti 105 let souboru

Milada a Emil Malých před lety...

S Jindřichem Sluněčkem

Na jevišti...

... a na rampě

Mezi loutkovodíči

LD Jiskra 1985

LD Jiskra - současné foto

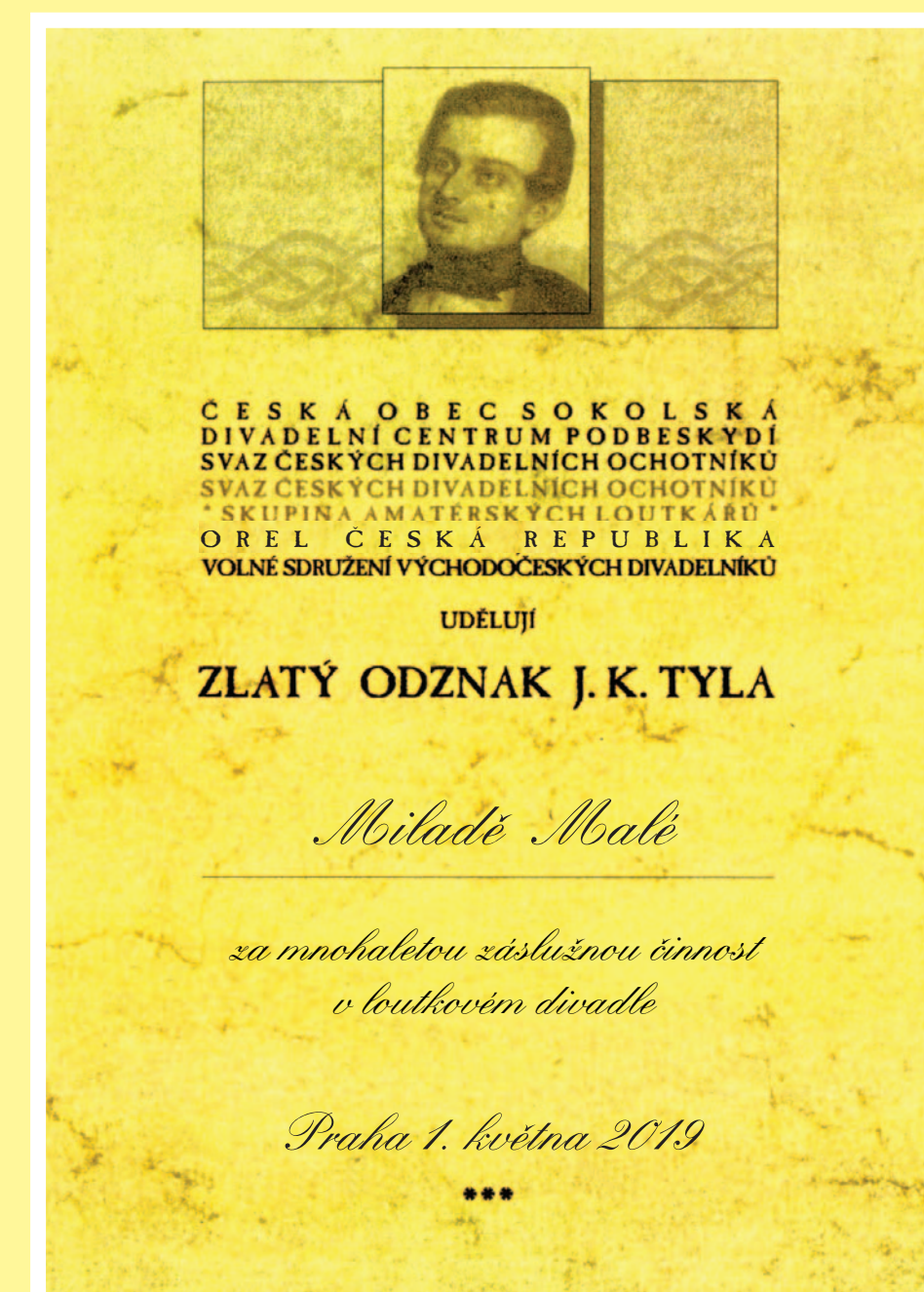
Milada Malá je členkou Loutkového divadla Jiskra od roku 1957. V tomto roce navštívili její školu členové Loutkového divadla Jiskra s výzvou, že do divadla hledají nové loutkoherce. Společně s dalšími spolužáky výzvu přijala a začala hrát loutkové divadlo. Nakonec jako jediná se skupinky studentů zůstala v divadle pravidelně hrát. Divadlo se stalo plnou součástí jejího života, protože zde našla nejen spoustu výborných přátel a kamarádů, ale nakonec i svého celoživotního partnera Emila Malého.

Postupně svoje loutkoherecké umění neustále zdokonalovala, až se vypracovala mezi nejlepší loutkovodíče souboru Jiskra Praha. A se svým manželem společně utvořili nezapomenutelnou loutkářskou dvojici. Velmi často byli společně obsazováni do hlavních rolí jednotlivých představení, jejich vzájemná chemie se přenášela na loutky a cit pro dramatické okamžiky se dokonale doplňoval. K jejím nejlepším výkonům patří účinkování v představeních Perníková chaloupka (Ježibaba), Loupežník Rumcajs (Manka), Křemílek a Vochomůrka (Křemílek), Smolíček Pacholíček (Smolíček), O pyšné base (basa), Ferda Mravenec (Ferda).

Společně s manželem Emilem také opakovaně vystupovali s individuálními výstupy s loutkou. Stejně vzájemné propojení velmi dobře fungovalo i zde. Mnohé jejich výstupy byly opakovaně oceněny a v rámci přehlídek IVL se umísťovali na předních pozicích. Mezi ty nejúspěšnější patří: Nethejte růže, Senzitivní divák na výstavě obrazů a výstup Ze života, při kterém vystupoval i jejich syn Jakub.

Za svoji loutkohereckou zdatnost byla mnohokrát oceněna. Je držitelkou pěti individuálních ocenění poroty Festivalu pražských amatérských loutkářů a dále cen přehlídky Raškovy Louny a Litvínovského festivalu loutek. Byla vyznamenána i Zlatým odznakem profesora Josefa Skupy a Zlatým odznakem SČDO.

V roce 2019 oslavila 62 let nepřetržitého působení v Loutkovém divadle Jiskra.

Aleš POP

LD Kašpárkova říše Olomouc

* 1957

Nominace: Skupina amatérských loutkářů SČDO

2016 - Tři prasátka v Malé Morávce

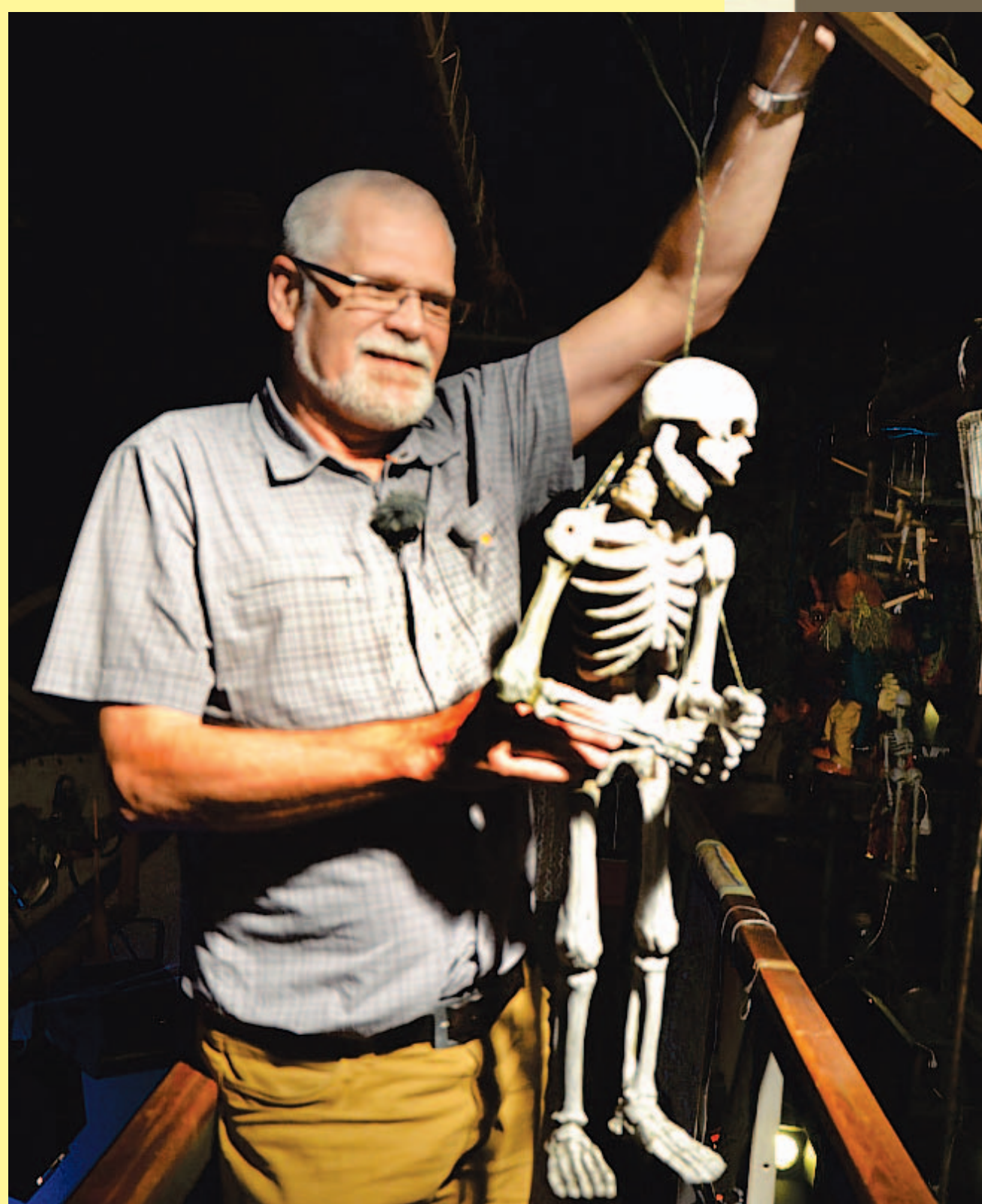
STŘÍPKY Z CELOSLAVOVÉ KONFERENCE

OCENĚNÍ PRO KAŠPÁRKOVU ŘÍŠI

Při převzetí významného ocenění Zlatý harlekýn v roce 2019 od Svazu českých divadelních ochotníků ke 100 letům souboru

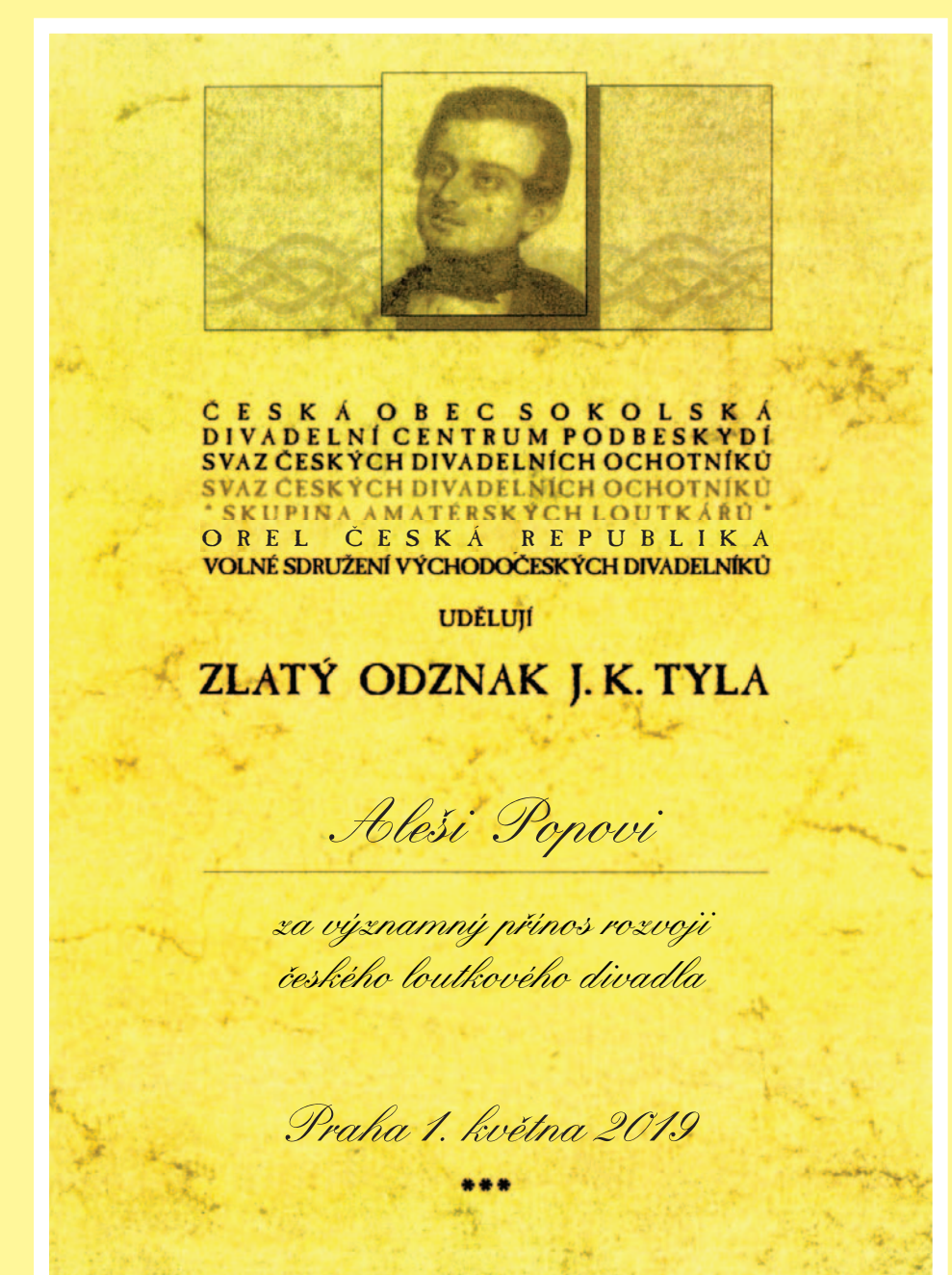
Nad kronikou souboru

Se souborovými rekvizitami a loutkami

S Kašpárkem

V loutkářském prostředí se Aleš Pop pohyboval opravdu už od kolébky. Otec, Zdarek Pop, byl dlouhá léta principálem Kašpárkovy říše Olomouc. Do dílny s ním chodil už jako malý kluk. Hlavní náplní práce už od začátku ale bylo vše okolo zvuku a světla a veškerá technika. Hlavně však „zvukařina“ - nahrávání pohádek, střih hudebního doprovodu, ozvučování přímo mluvených inscenací.

Absolvoval několik školení v tomto oboru, například i týdenní soustředění s hudebním skladatelem Jiřím Kolafou.

Později se pak přidává i jevištní osvětlení a vůbec řešení všech technických problémů, které různé inscenace přinášejí a podíl na režii inscenací.

Po smrti svého otce v roce 2008 se stává vedoucím souboru Kašpárkova říše v Olomouci. Kонтinuálně též přebírá pořádání tradiční národní přehlídky Čechova Olomouc. Byl oceněn Čestným uznáním Matěje Kopeckého.

Od roku 2007 členem předsednictva Skupiny amatérských loutkářů při Svazu českých divadelních ochotníků.

V roce 2015 je zvolen jejím předsedou. Působí též v radě NIPOS-ARTAMA a v předsednictvu Svazu kubů mládeže.

Několik let je lektorem pravidelných seminářů o tradičních loutkářských technikách na vrcholném festivalu Loutkářská Chrudim.

Tomáš HRADIL

Osvětová beseda Velká Bystřice

* 1959

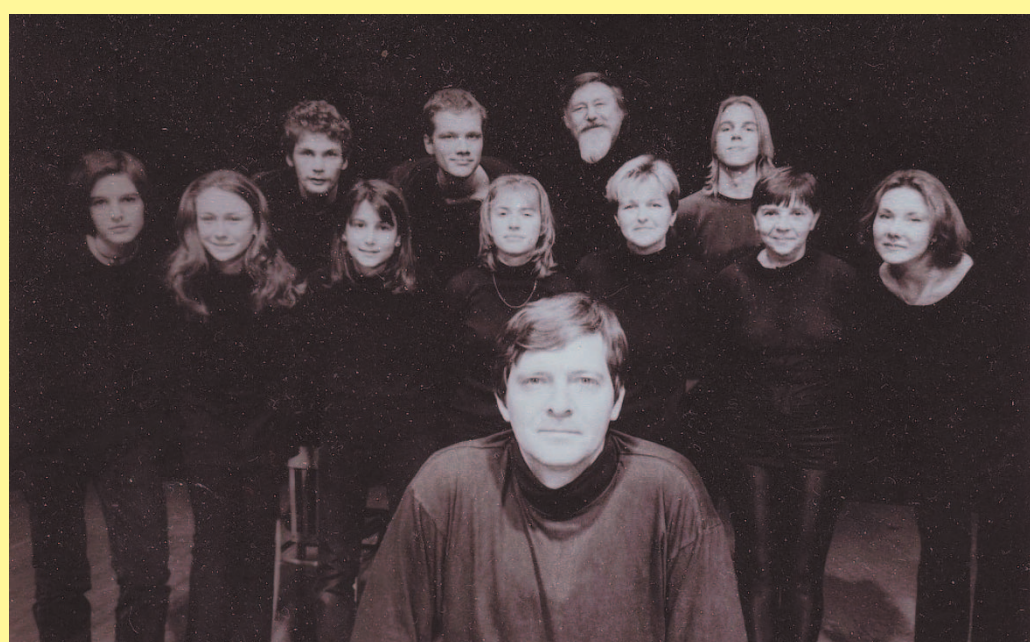
Nominace: Svaz českých divadelních ochotníků

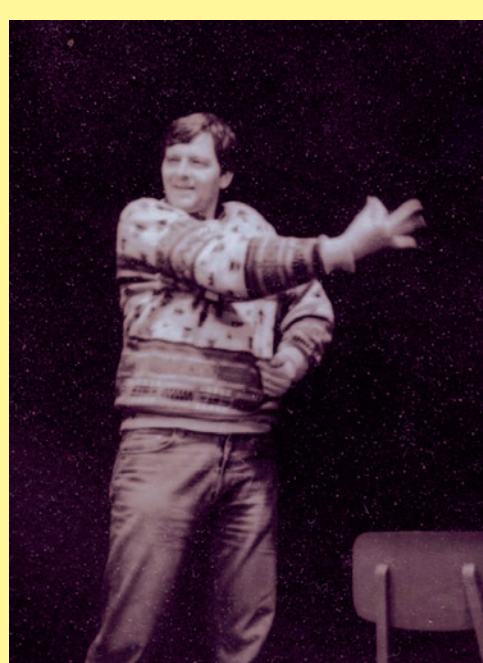
Na jevišti

Ve zkušebně

Na stylizovaných snímecích souboru

Jako herec,

ředitel přehlídky a moderátor

i jako muzikant

S ministrem kultury, Pavlem Dostálem, a kolegou Alešem Hořínkem

S ministrem kultury, Vítězslavem Jandákem

„Svatba pod deštníky“ bylo první divadlo, které režíroval Tomášův otec (rovněž držitel Zlatého odznaku J. K. Tyla) a Tom současně poprvé zkoušel a hrál. Premiéra byla 1. 10. 1994.

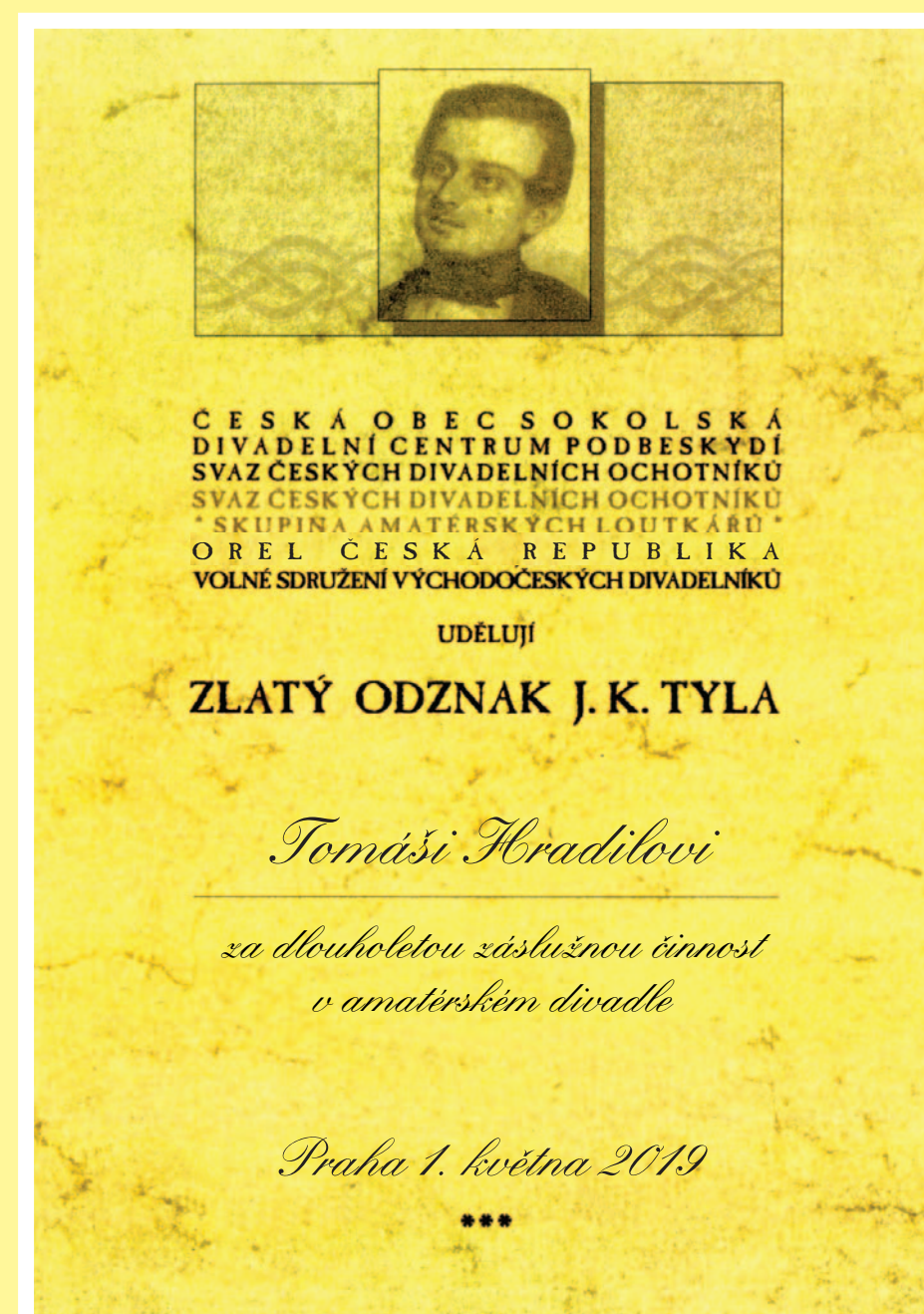
To už stará garda divadelníků ve Velké Bystřici brblala, a tak mladí začali tvořit. Tom režíroval pohádku „Ifigenie - čertí holčička“, ale jeho první velké divadlo bylo „Rajčatům se letos nedaří“. Premiéra byla 15. 3. 1998 a tato hra byla prý jako debutem na Hronově po režisérském kurzu.

Tomášův vstup na dramatickou scénu byl první záchranou divadla ve Velké Bystřici před zánikem. Podruhé se tak stalo v roce 2011, kdy místní radnice zrušila kulturní středisko, a tak Tom inicioval a založil občanské sdružení (později zapsaný spolek) Osvětová beseda Velká Bystřice, jejímž cílem je pořádání kulturních akcí a samozřejmě v první řadě hraní divadla. V čele Besedy je dodnes. Se souborem studuje převážně komedie a frašky, občas ale s chutí sáhne po vážnějším tématu - např. vlastní adaptace Kmínkovy povídky „Budmež zemi lehčí“, „Probuzení jara“ nebo Arrabalův „Miláček Fando a Liz“.

Ing. Tomáš Hradil je rovněž pravidelným účastníkem seminářů, např. v Němčicích a ve Vysokém nad Jizerou. Na národní přehlídce Krakonošův divadelní podzim do Vysokého se jeho hry dostaly třikrát - Rajčatům se letos nedaří (1989), Máťový nebo citron (2012) a Detektor lži (2016).

V samotné v Bystřici bylo v jeho režii uvedeno 19 premiér, na dalších třech hrách momentálně pracuje. Spolupracuje i s dalšími soubory v blízkém i širším okolí, např. Bez kamen Uherčice, Amadis Brno nebo ŠOK Šternberk. Kromě herectví se snaží vzdělávat členy spolku i v režii, dramaturgii, scénografii, dokonce to došlo tak daleko, že vybírá divadla, která stojí za to vidět, soubor po nich vozí a poté pořádá sezení s rozbory. Pracuje také s mládeží, snaží se dostat k divadlu další generaci. Sám funguje jako režisér, dramaturg, kulisák, technik, příležitostný herec. Velikou zásluhu má jako mnohaletý organizátor a ředitel národní přehlídky monologů a dialogů Pohárek SČDO ve Velké Bystřici.

Do svého města podle možností dováží zajímavá amatérská i profesionální představení, snaží se vychovávat si diváky. Příležitostně porotuje oblastní kola venkovského divadla, v roce 2018 byl schválen na tzv. seznam osob znalých, a tak loni už si ve Štítině vyzkoušel funkci předsedy poroty. V roce 2016 byl oceněn Zlatým odznakem SČDO.

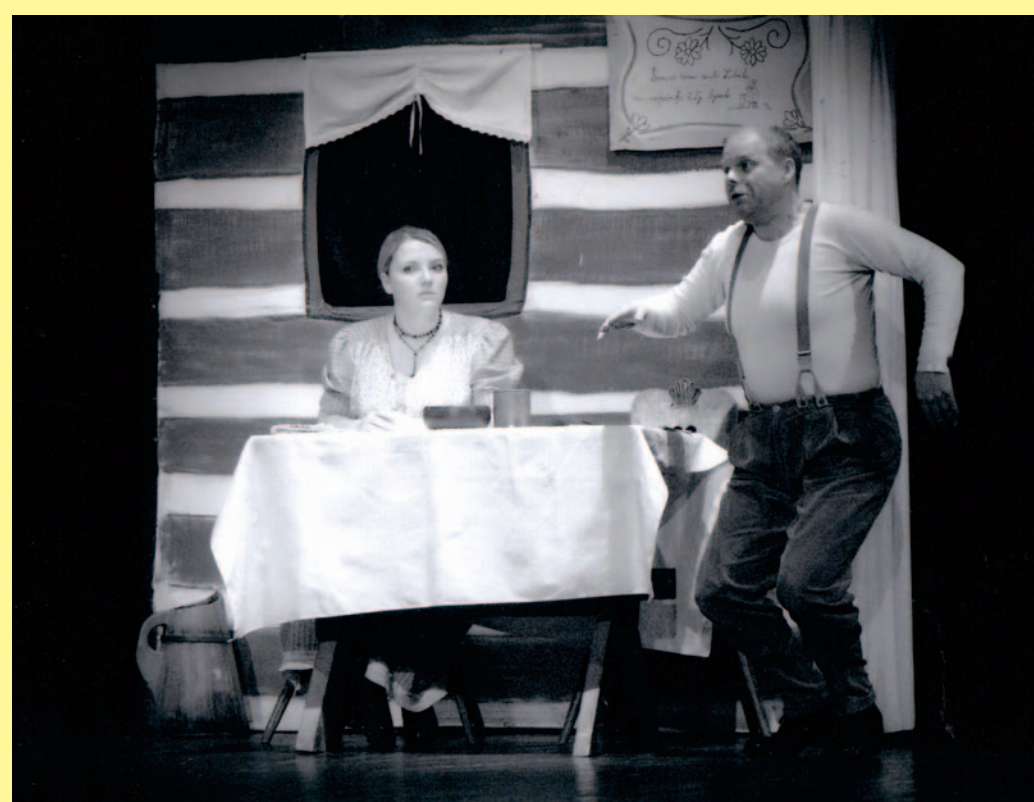
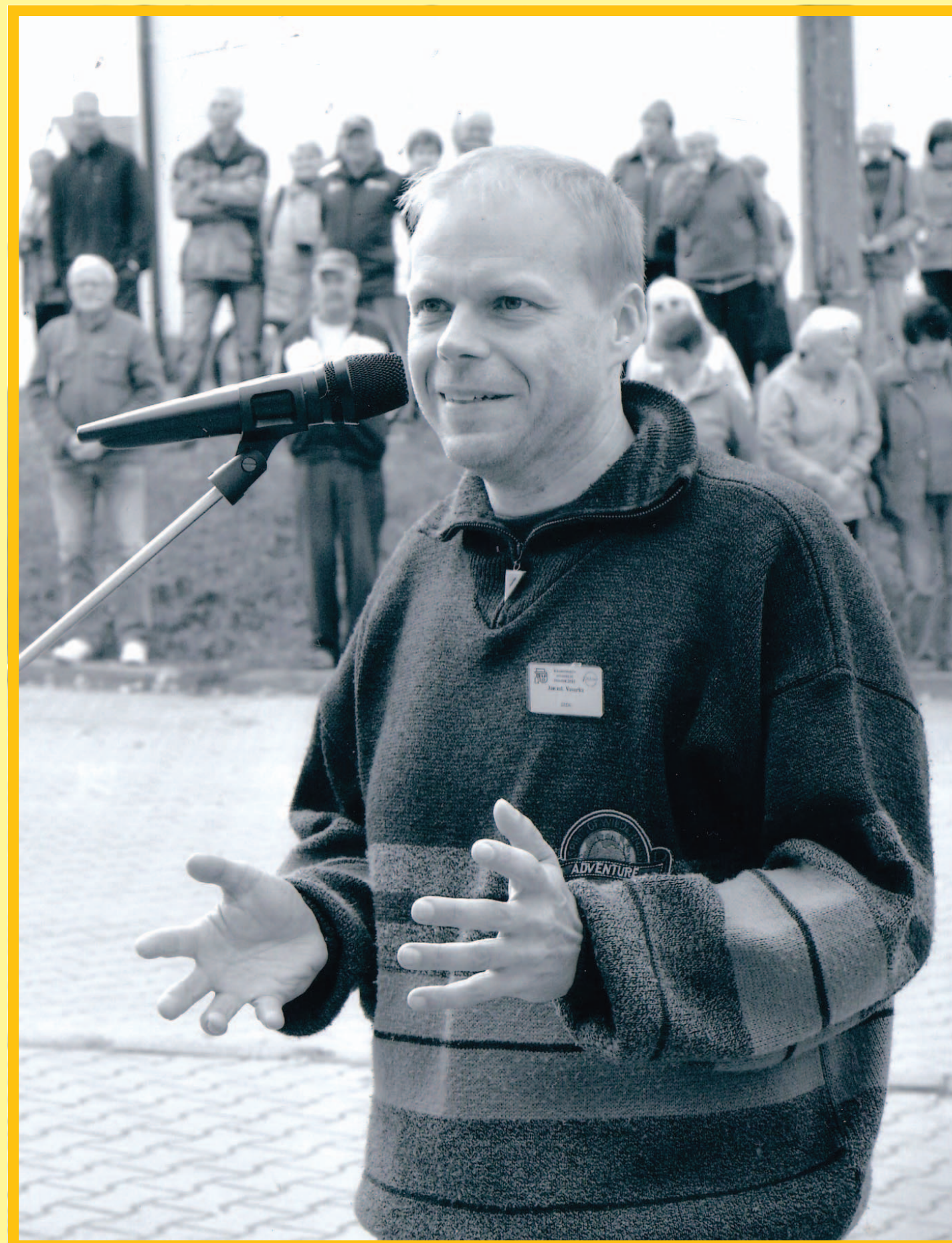
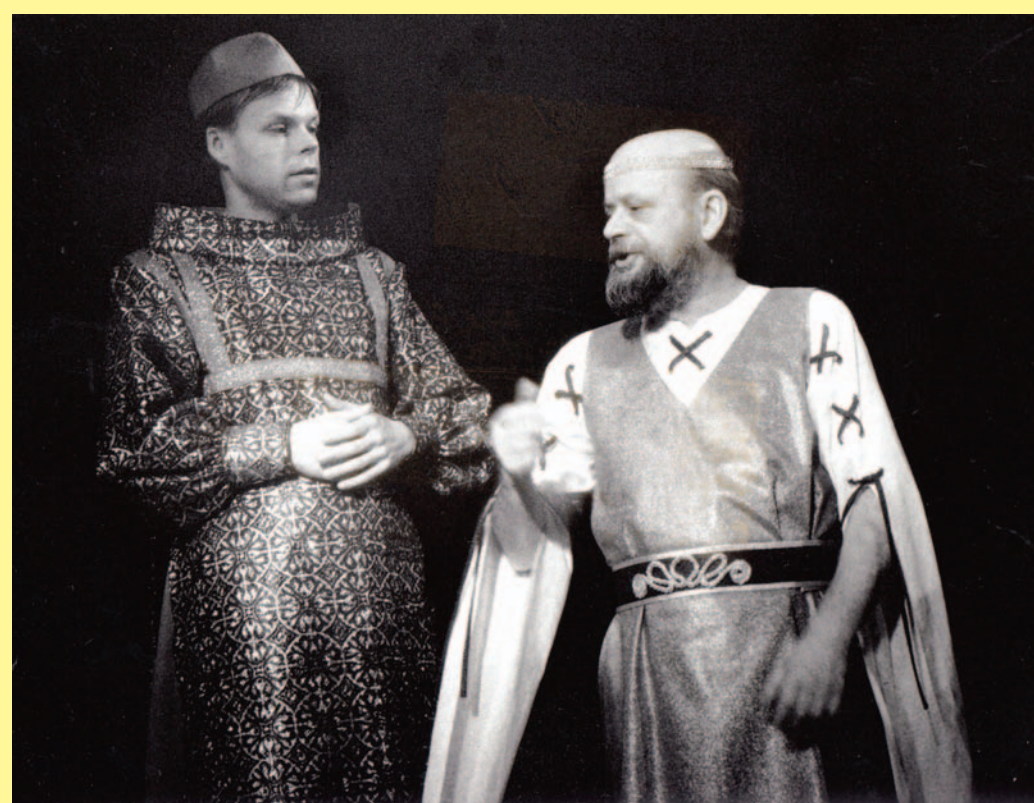
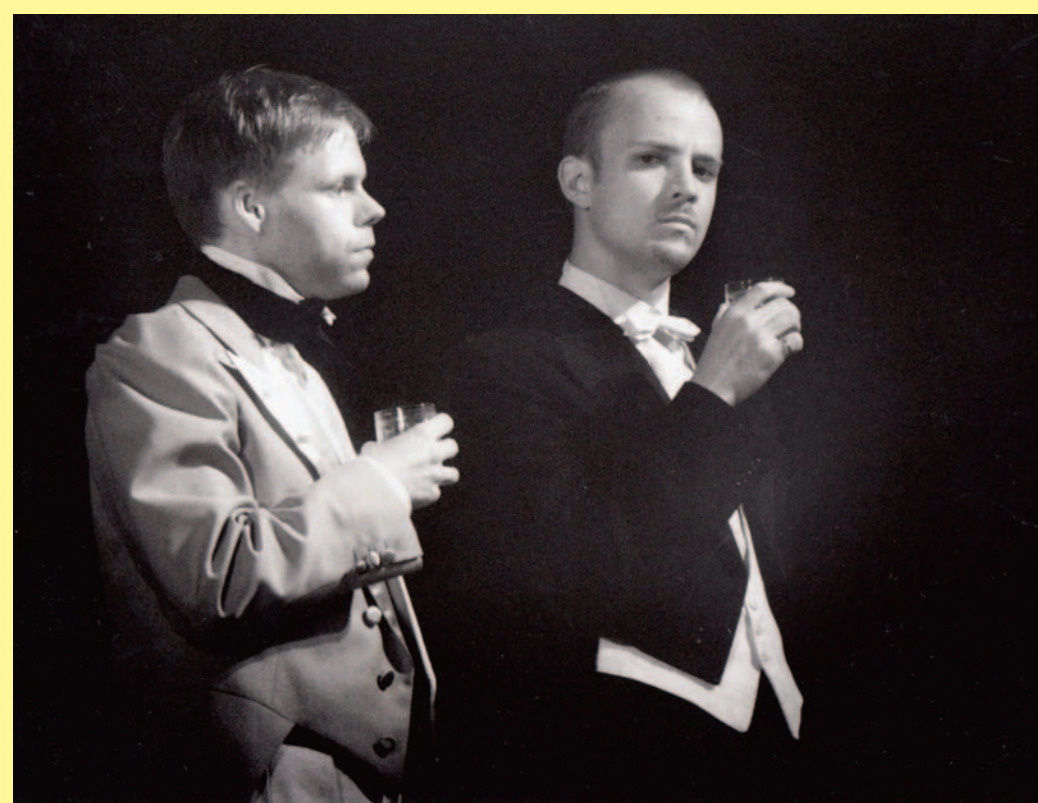

Jan VAVERKA ml.

DS Krakonoš Vysoké nad Jizerou

* 1972

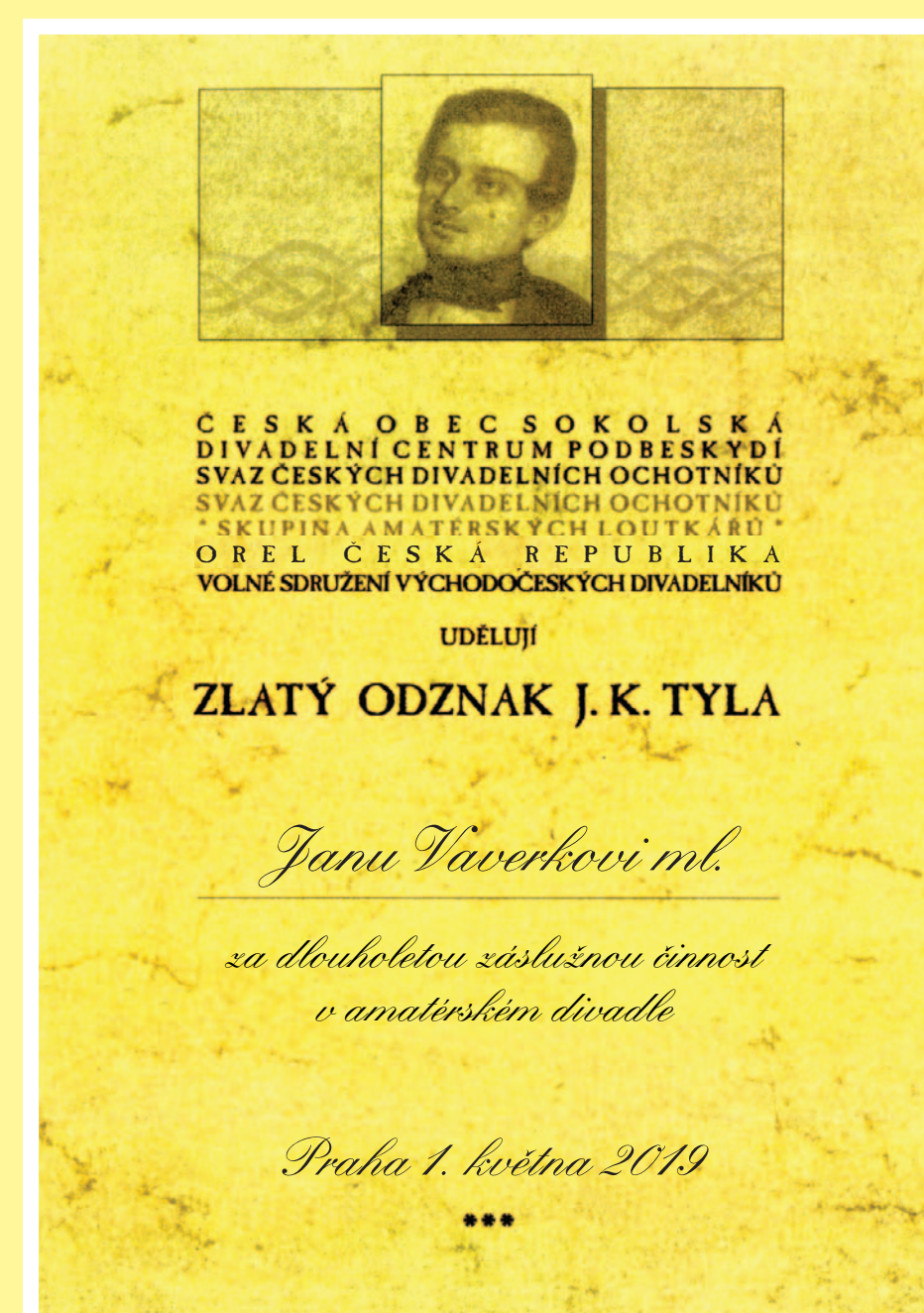
Nominace: Svaz českých divadelních ochotníků

Do divadla chodil Jan odmala nejen s dědečkem muzikantem, ale především se svým otcem, divadelním technikem. V divadelní technice se malý Honzík pohyboval už od školních let a působí v ní dodnes, ať už jako osvětlovač nebo zvukař. Nyní je šéfem jevištní techniky Divadelního spolku Krakonoš a od roku 2000 je šéfem technické sekce přípravného výboru KDP. Ve spolku sjednává uvádění všech představení, pronájem divadla, besedy, výpůjčky technického zařízení a podobně. Značnou měrou se podílel na získání velkých grantů a dotací na generální opravu divadelní budovy v letech 2005-2008.

Na jevišti začínal Jan jako člen tanečního souboru. Kolem roku 1995 se začal objevovat i jako herec. Jeho kvality se potvrdily zejména v posledních dvou inscenacích - Bedřich Smetana: The greatest hits a Republiku za koně a fotbal. Z dřívějších rolí připomeňme např. Bramborový den, Nepijte vodu, Kdes to byl(a) v noci, Charleyova teta, Sluha dvou pánů, Noc na Karlštejně, Dvojí hra, Naši furianti, Cesta kolem světa, Tři mušketýři, Mam' zelle Nitouche, Malované na skle. Je také dlouholetým skvělým vodičem i mluvičem marionet domácí loutkové scény.

Jan Vaverka ml. je skromný, pracovitý, spolehlivý člověk, který přes třicet let věnuje svůj volný čas práci pro ochotnické divadlo a je skvělý kamarád, vždy připravený pomoci. Svůj tým techniků vede tak, aby vždy naplnili heslo: „Nemožné ihned, zázraky na počkání.“

Helena VONDRUŠKOVÁ

DS Vojan Libice nad Cidlinou

*1950

Nominace: Svaz českých divadelních ochotníků

1977 - Otto Zelenka: Bumerang,
postava Helena

1981 - G. B. Shaw: Pygmalion,
postava Líza Doolittlová

1995 - F. F. Šamberk, V. Sent, K. Šašek:
Blázinec v prvním pochodí, postava Klára

1999 - Miroslav Horníček: Dva muži v šachu,
postava Bianca

2006 - Molière: Lakomec,
postava Frosina

2007 - Vlastimil Peška: Měla babka čtyři jabka,
postava Vendulka

2008 - Francis Joffo: Prázdniny snů,
postava Agathe Sidoux

1984 - Nataša Týnská: Případ finského nože,
postava Lída Radecká

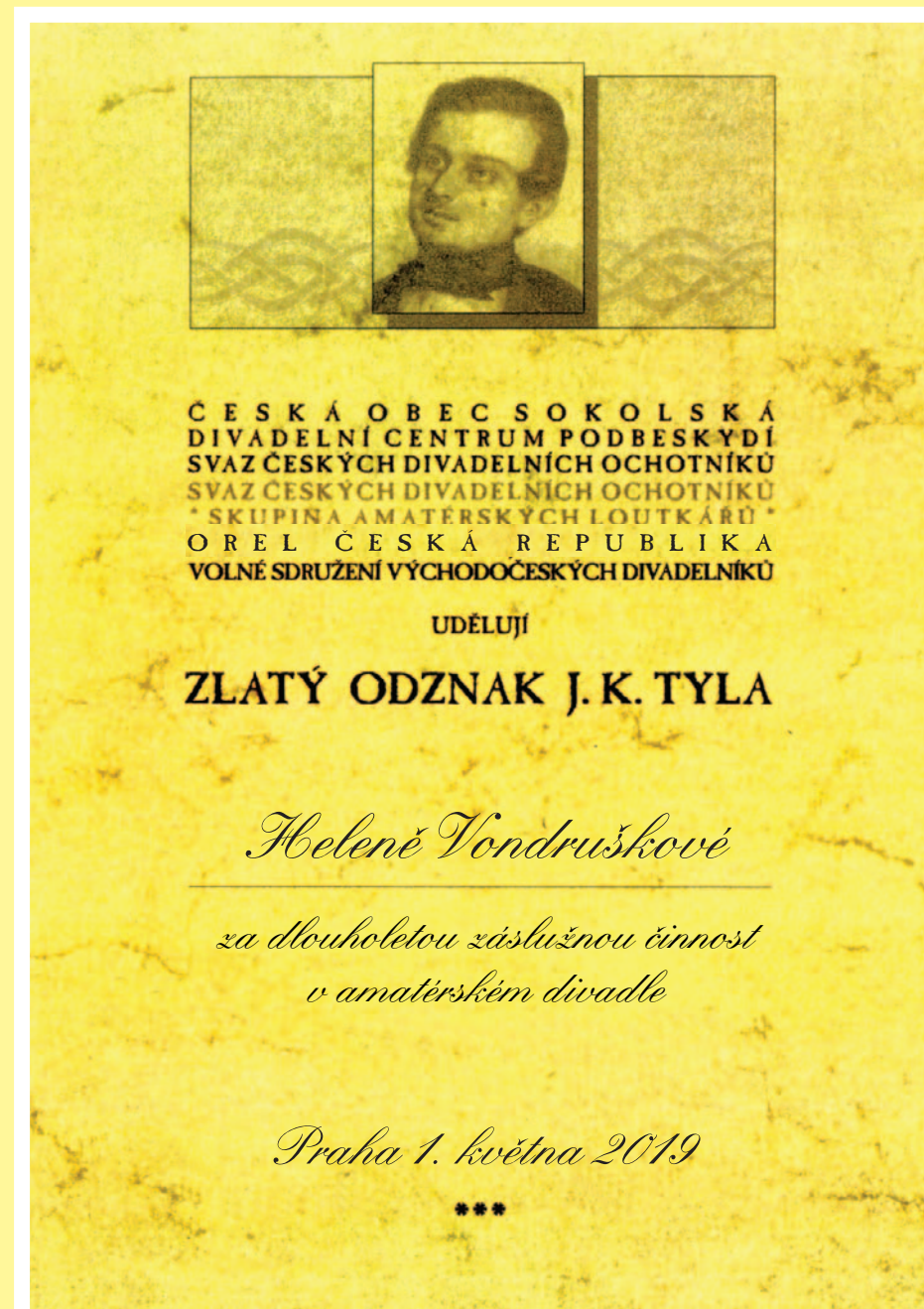

2012 - Jean Dell, Gérard Sibleyras:
Páldruhé hodiny zpoždění,
postava Laurence

Helena Vondrušková žije od narození v Libici nad Cidlinou. Divadlo začala hrát už na základní škole. Její první rolí byl Král podzemí v pohádce Jak Jaromil k štěstí přišel (v roce 1960). V roce 1965 se představila v první větší roli, kterou byla Popelka ve stejnojmenné pohádce. Při této pohádce vznikl její trvalý zájem věnovat se ochotnickému divadlu. V letech 1965 až 1966 propůjčovala svůj hlas loutkám v loutkovém divadle Sboru požární ochrany, které mělo sídlo v hostinci U Beranů v Libici n. C. Od roku 1968 působí v Divadelním spolku Vojan Libice n. C., jehož byla spoluzakladatelkou.

V DS Vojan Libice n. C. dodnes nepřetržitě vykonává funkci hospodářky, archivářky a organizátorky kulturních akcí. Od roku 1981 pomáhala zajišťovat zázemí pro okresní a krajské přehlídky v Libici nad Cidlinou a od 1987 do roku 2000 také celostátního festivalu FEMAD. Od roku 2002 je organizátorkou nesoutěžní divadelní přehlídky Divadelní babí léto, později Libický divadelní podzim. Souběžně s těmito aktivitami se věnuje i herectví. K nejvýznamnějším rolím patří například Helena v Bumerangu, Líza Doolittlová v Pygmalionu, Klára v Blázinci v prvním poschodí, Bianca ve Dvou mužích v šachu, Frosina v Lakomci, Agatha Sidoux v Prázdninách snů, Laurence v komedii Páldruhé hodiny zpoždění. Z pohádkových postav to jsou např. Kanimůra v Princezně Máně, Babice čarodějnice v Pohádkách z Krakonošovy zahrádky, Sova pálená ve Třech bílých šípech, Vendulka v pohádce Měla babka čtyři jabka. Za herecké výkony získala řadu ocenění. Odehrála více než 680 představení v 35 různých rolích. Hostovala také v divadelních souborech v Sadské, Neratovicích, Poděbradech a v Divadle Antonína Dvořáka v Příbrami.

Helena Vondrušková je v DS Vojan nejen herečkou, ale jednou zkusila i režii a v poslední době se u několika inscenací věnuje návrhům kostýmů. Je členkou SČDO. Za její činnost v ochotnickém divadle jí byl v roce 1984 udělen Zlatý odznak SČDO a v roce 2016 Zlatý harlekýn. Byla spoluzakladatelkou a dlouholetou ekonomkou a pokladní spolku VOBSKOČÁK ve Vysokém nad Jizerou.

Jan BROŽ

DS Na tahu Červený Kostelec

* 1942

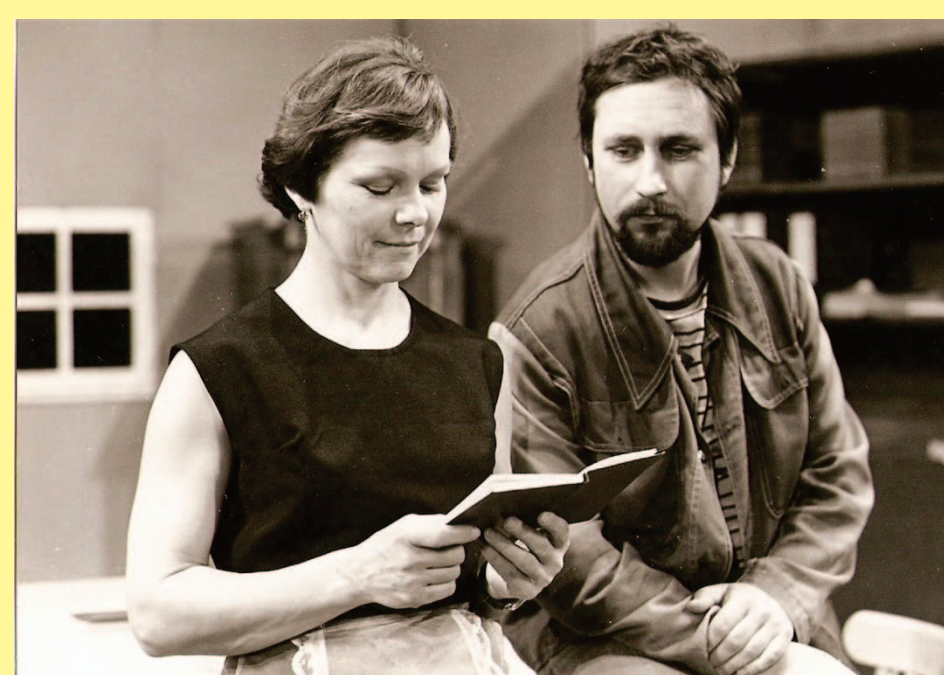
Nominace: Volné sdružení východočeských divadelníků

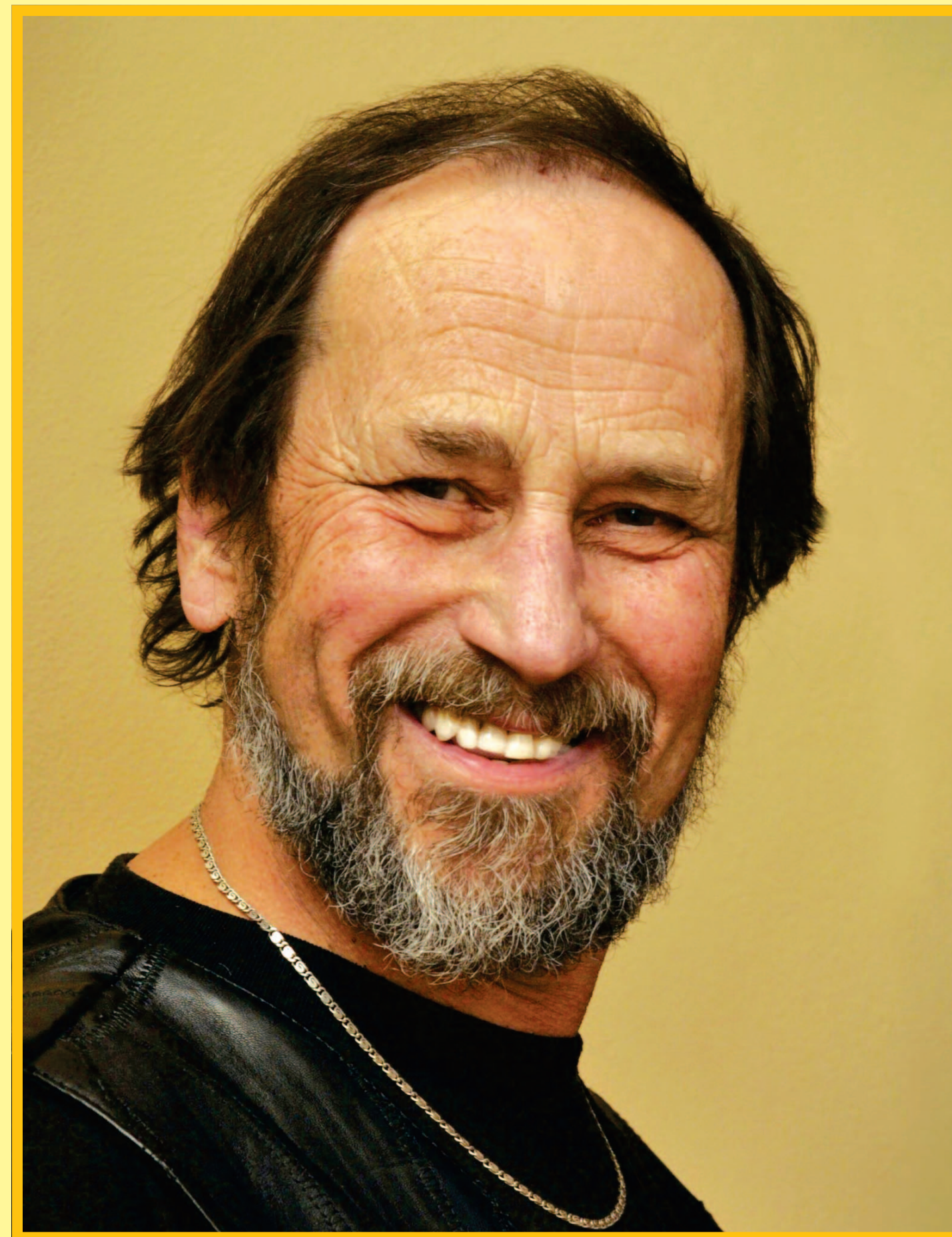
1993 - K. Poláček: Otec svého syna - postava Jiří Štorkán

1991 - J. Drda: Dalskabáty... - postavy I. Loula a Dr. Ichтуриel

1978 - A. Pokorný: Archanděl zlodějí - Andersen

2014 - J. Vrchlický: Noc na Karlštejně - Karel IV.

2005 - A. Jirásek: Lucerna - postava Sejtka, šumař

2000 - M. Stieber: Svatební noc - Hugo, prodavač

J. Vrchlický: Noc na Karlštejně - Karel IV.

2001 - J. Drda: Hrátky s čertem - Sarka Farka

2007 - M. Kratochvíl: Taneček přes dvě pekla - Lucifer

2003 - R. Fallet: Zelníčka - Francis Chérasse

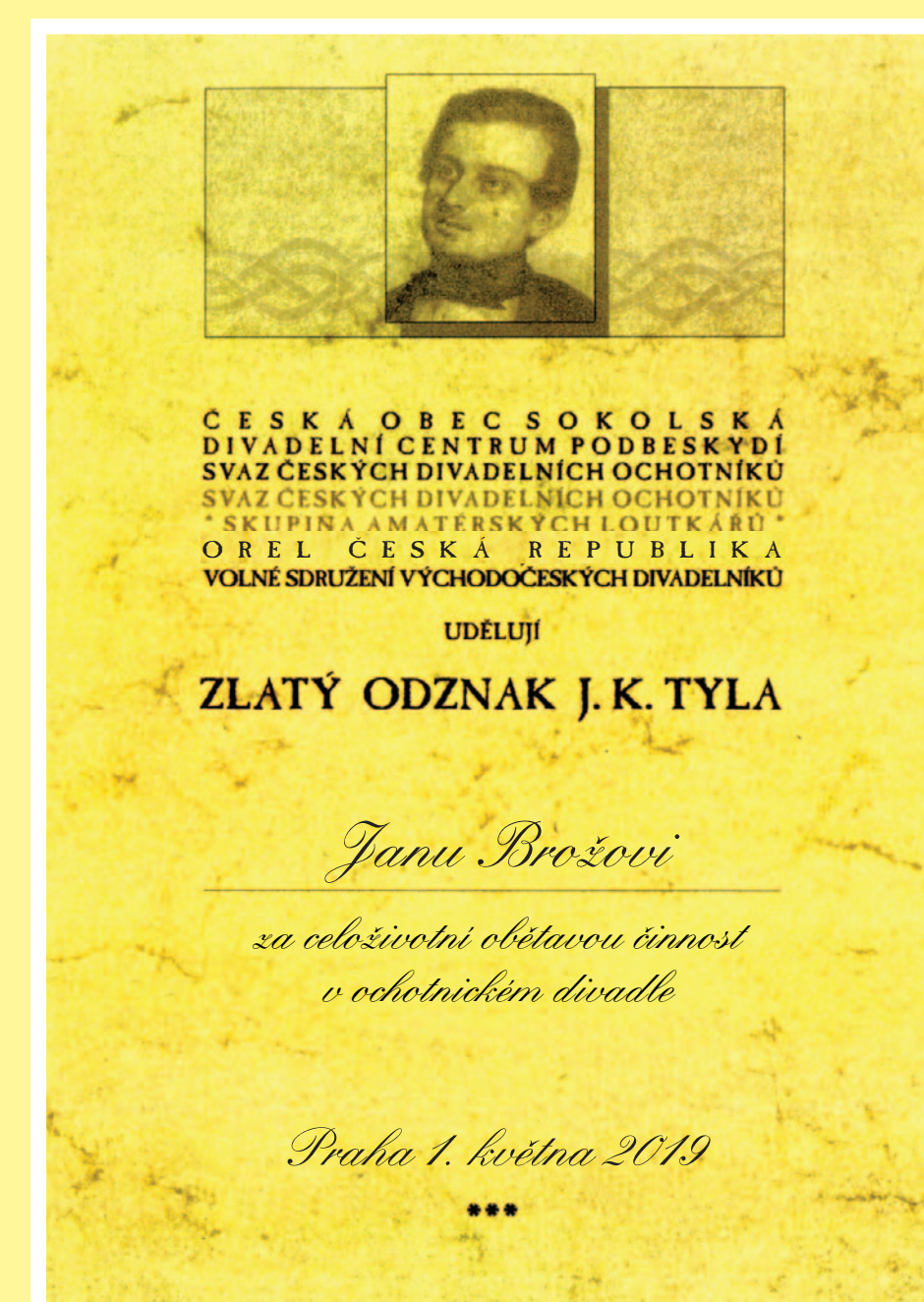
Jan Brož byl v civilním životě po roce 1989 osm let členem zastupitelstva města a osm let členem a čtyři roky předsedou kulturní a školské komise při Městském úřadu v Červeném Kostelci.

Od roku 1960, kdy začal hrát v červenokosteleckém souboru, do dnešní doby odehrál 56 rolí ve 491 představeních, režíroval dvanáct her, které se hrály 104x. Hostoval v Náchodě a Hronově, kde odehrál tři role ve 46 představeních (Hrátky s čertem, Lucerna a Emigrant). Kolem roku 2000 se věnoval zvláště operetám (Mamzelle Nitouche a Perly panny Serafinky). Jeho životní rolí byl Karel IV. v Noci na Karlštejně. A největšího úspěchu dosáhl ve hře Reného Falleta Zelníčka, která se hrála 54x po celé republice, mimo jiné i na národní přehlídce v Třebíči, na 73. Jiráskově Hronově i na VI. Národní přehlídce seniorského divadla ve Znojmě. Ztvárnil postavu Kastlíka. Díky tomuto výkonu ho obsadil režisér Pavel Štingl do svého filmu Mír jejich duší, do role Drahoše Waldmanna, která byla v ČT vysílána o Vánocích 2005.

Za své herecké role získal na krajských i celostátních přehlídkách několik cen a čestných uznání.

Byl i dlouholetým místopředsedou ochotnického spolku.

Od roku 2014 je spolu s Pavlem Labíkem kronikářem souboru.

Naděžda GREGAROVÁ

**Volné sdružení východočeských divadelníků
* 1950**

Nominace: Volné sdružení východočeských divadelníků

Nada Gregarová s Karlem Šefrnou na přehlídce experimentálního divadla Audimafor 2018

Uvádění a organizace přehlídky Divadelní setkání - DIVSE 2017

Nada Gregarová vyhláší výsledky přehlídky Divadelní festival 2005 v Červeném Kostelci.

Oblastní přehlídka Zlomek 2012 v České Třebové - zleva pořadatelka Nada Gregarová a členové odborné poroty Alexandr Gregar a Lenka Láznovská

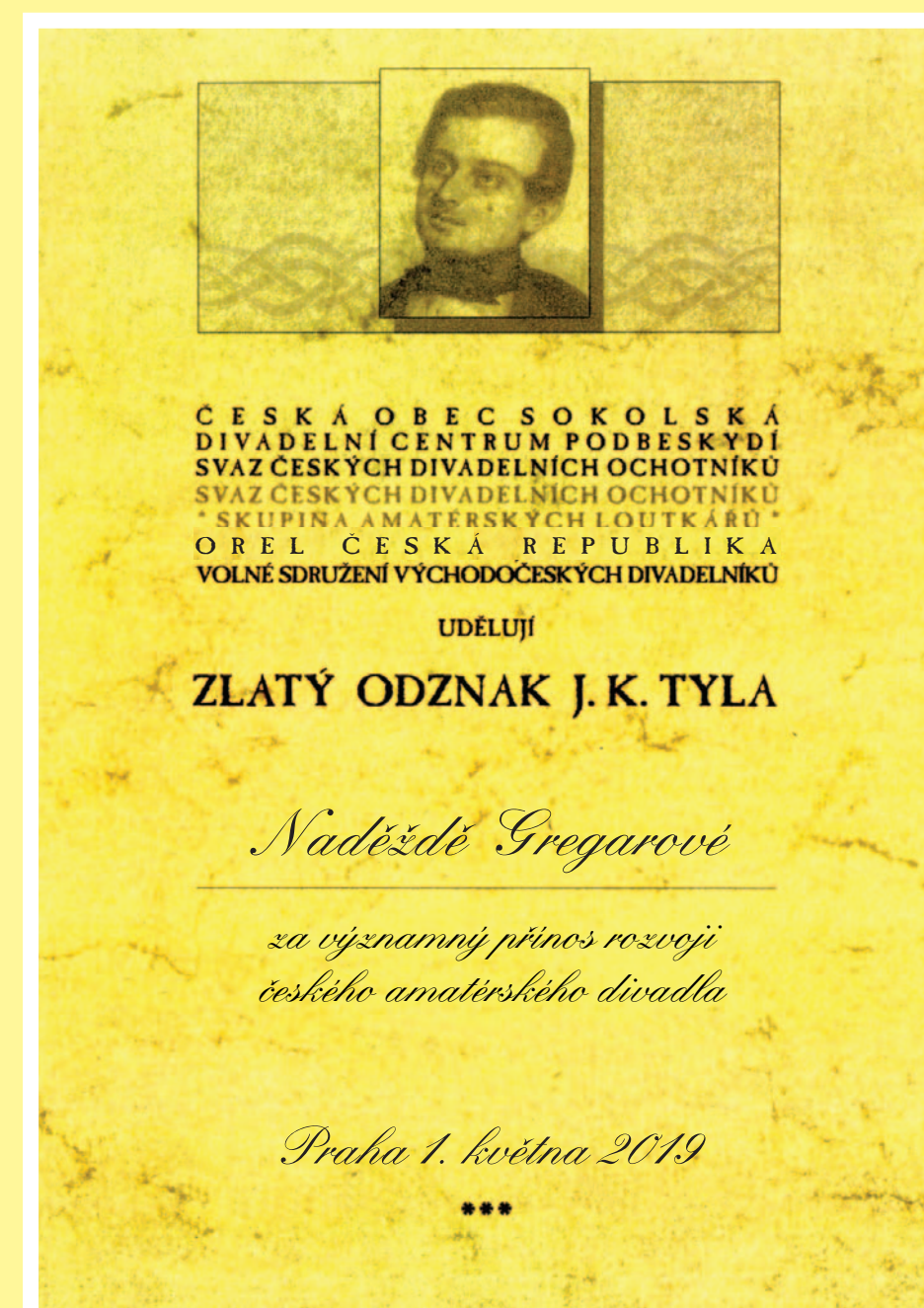

Snímek z valné hromady Volného sdružení východočeských divadelníků, jehož byla Nada dlouhé roky jednatelkou

Nada Gregarová přebírá Zlatý odznak J. K. Tyla 2019

Nada Gregarová patří mezi osobnosti, které výrazným způsobem ovlivnily východočeské amatérské divadlo. Po absolutoriu brněnské knihovnické školy nastoupila začátkem 70. let minulého století do Okresního kulturního střediska v Ústí nad Orlicí jako metodička – ke svému prvnímu a jedinému profesnímu zaměstnání. Od druhé poloviny 90. let až po odchod do důchodu pokračovala ve stejné profesi i v královéhradeckém Středisku amatérské kultury Impuls. Pracovní náplní i celoživotním posláním Nadi Gregarové se stala péče o rozvoj ochotnického divadla. Přestože na jevišti coby herečka nebo režisérka nikdy nestála, byla pro stovky divadelníků duší a ikonou amatérského hnutí – pro svou profesionální práci pořadatelskou a organizační. Skvělým způsobem dovedla spojovat lidi, přátelsky s nimi komunikovat, a proto se stala – moderním slovníkem řečeno – perfektní výkonnou producentkou formátu, který v uměleckých profesích (zvláště na západ od nás) bývá vždy vysoko ceněn. Dovedla také objevovat, vyhledávat a organizovat renomované lektorské a vzdělávací týmy a získávat pro ně významné osobnosti. A to nejen v oborech amatérské činohry, loutkového či alternativního divadla, ale také pro výchovu mladých recitátorů, pro dětské divadelní soubory, a v královéhradeckém Impulsu dokonce i v oborech pěveckých sborů, tanečních souborů atd. Nada Gregarová také stála u vzniku celé řady akcí, které z amatérského divadla ve východních Čechách vytvořily nepřehlédnutelný fenomén. Již v osmdesátých letech 20. století spolu s Mirkou Císařovou organizovala legendární Divadelní inspirace, podílela se na jednom z prvních „multižánrových“ českých divadelních festivalů (SuperComenius v Brandýse nad Orlicí, 1992), v témže roce také na mezinárodním festivalu dětského divadla v Kunvaldu, a do Ústí nad Orlicí na několik let přivedla i celostátní přehlídku dětského divadla. Neodmyslitelný je její vliv na rozvoj krajských divadelních postupových přehlídek v Červeném Kostelci, na královéhradeckém Audimaforu či přehlídkách dětského a loutkového divadla, na rozsáhlých vzdělávacích cyklech pro herce a režiséry... Tyto její aktivity provázely i hluboký osobní vztah k osobnostem, které oněm projektům poskytovaly mimořádný zvuk, např. k prof. Janu Císařovi, prof. Františku Laurinovi, Vladimíru Hulcovi, Haně Kofránkové, Nině Malíkové a dalším. Svými zkušenostmi přispěla i k práci řady ministerských grantových komisí, odborných rad Artamy či přípravných výborů Jiráskova Hronova... Jako členka a jednatelka Volného sdružení východočeských divadelníků se pečlivě starala o jeho členskou základnu, dokázala stmelovat a iniciovat mnohé aktivity. Podařilo se jí spolu s manželem Sašou Gregarem rozvinout pravidelné vydávání Divadelní hromady a uskutečnit řadu edičních počinů, např. vydání publikací Kale a kyselo, Císařova jarmárka, Panáčkové Hanky Vofířkové, knihu vzpomínek Františka Laurina a dalších. Od roku 2000 deset let společně budovali v Čechách dosud stále největší přehlídku nezávislého, a nejen amatérského divadla – královéhradecký Open Air program při mezinárodním festivalu Divadlo evropských regionů, který se stal nejen značkou VSVD, ale také Impulsu. Nada Gregarová práci jednatelky brala jako mimořádnou příležitost k propojení VSVD s posláním Impulsu – v podstatě naplňovala metaforický smysl názvu této instituce. Propojení obou značek vedlo i k dalším akcím pro české amatérské divadlo zcela ojedinělým, např. k Cenění, každoročnímu setkání východočeských divadelníků všech divadelních druhů, které se v podstatě stalo jednoznačným symbolem komunikace a inspirace. Podíl Nadi Gregarové na rozvoji amatérského divadla ve východních Čechách – i v rámci celé České republiky – je nepominutelný. Přesto, že na jevišti se nikdy neobjevila jinak než v roli moderátora, stala se jednou z nejnámějšších tváří současného českého amatérského divadla, osobností, která patří do jeho paměti.

**Galerie nositelů
Zlatého odznaku
J. K. Tyla
2019**